

AFRIKAANS MADE EASY FOR ENGLISH LEARNERS

CAPS
ALIGNED

Language learning
Phonetics
Punctuation
Morphology
Parts of speech
Syntax
Semantics
Easy reading texts
Comprehension tests
Bilingual list of words
Exemplary exam papers

Best Books Eksamenhulp:

Graad 11

Taal- en leesoefenboek

vir Eerste Addisionele Taal

Saamgestel deur Juffrou Marelize Swanepoel

Inhoud

Wenke: Beantwoord só 'n begripstoets	
Hoofstuk 1: Klankleer (<i>phonetics</i>)	
Begripstoets (<i>comprehension test</i>)	1
Spraakklanke in Afrikaans (<i>speech sounds in Afrikaans</i>)	1
Vokale – drie groepe vokale (<i>three groups of vowels</i>)	4
Diftonge (<i>diphthongs</i>)	4
Konsonante (<i>consonants</i>)	6
Klankverskynsels (<i>sound phenomena</i>)	6
Ontronding (<i>unrounding</i>)	7
Oorronding (<i>labialisation/overrounding</i>)	7
Assimilasie (<i>assimilation</i>)	8
Beklemtoning (<i>emphasis</i>)	8
Lettergrepe en klankgrepe (<i>syllables and speech sounds</i>)	9
Hoofletters (<i>capital letters</i>)	11
Leestekens (<i>punctuation marks</i>)	12
Hersiening (<i>revision</i>)	14
Hoofstuk 2: Woordvorming (<i>morphology</i>)	16
Begripstoets (<i>comprehension test</i>)	16
Kern en bepaler (<i>core and qualifier</i>)	19
Simpleks en kompleks (<i>simplex and complex</i>)	21
Samestellings (<i>compounds</i>)	22
Afleidings (<i>derivatives</i>)	23
Voorvoegsels (<i>prefixes</i>)	23
Agtervoegsels (<i>suffixes</i>)	24
Samestellende afleidings (<i>compounds plus prefixes and/or suffixes</i>)	25
Afkortings (<i>abbreviations</i>)	26
Akronieme (<i>acronyms</i>)	28
Skryftekens (<i>diacritical marks</i>)	29
Spelling en spelpatrone (<i>spelling rules and conventions</i>)	30
Woorde wat eindig op -d en -t (<i>words ending in -d or -t</i>)	30
Woorde wat eindig op of begin met v of f (<i>words ending in or starting with v and f</i>)	31
Woorde met ei , ui en y (<i>words with ei, ui and y</i>)	31
Los- en vasskryf van woorde	32
Hersiening (<i>revision</i>)	33
v Hoofstuk 3: Selfstandige naamwoorde en voornaamwoorde (<i>nouns and pronouns</i>)	36
Begripstoets (<i>comprehension test</i>)	36
Selfstandige naamwoorde (<i>nouns</i>)	39
Meervoudsvorme (<i>plural forms</i>)	41
Verkleiningsvorme (<i>diminutives</i>)	44
Geslagswoorde (<i>gender nouns</i>)	46
Versamelname (<i>collective nouns</i>)	49
Voornaamwoorde (<i>pronouns</i>)	50
Persoonlike voornaamwoorde (<i>personal pronouns</i>)	51
Besitlike voornaamwoorde (<i>possessive pronouns</i>)	51
Onpersoonlike voornaamwoorde (<i>impersonal pronouns</i>)	52
Onbepaalde voornaamwoorde (<i>indefinite pronouns</i>)	52
Betreklike voornaamwoorde (<i>relative pronouns</i>)	52
Wederkerige voornaamwoorde (<i>reciprocal pronouns</i>)	53
Wederkerende voornaamwoorde (<i>reflexive pronouns</i>)	54
Vraende voornaamwoorde (<i>interrogative pronouns</i>)	54
Aanwysende voornaamwoorde (<i>demonstrative pronouns</i>)	55
Hersiening (<i>revision</i>)	55
Hoofstuk 4: Byvoeglike naamwoorde (<i>adjectives</i>)	58
Begripstoets (<i>comprehension test</i>)	58
Byvoeglike naamwoorde (<i>adjectives</i>)	61
Attributiewe en predikatiewe vorm (<i>attributive and predicative form</i>)	61
Die verskil tussen 'n predikatiewe byvoeglike naamwoord (<i>predicative adjective</i>) en 'n bywoord van wyse (<i>adverb of manner</i>)	62
Die attributiewe posisie van die byvoeglike naamwoord (<i>attributive position of the adjective</i>)	62
Trappe van vergelyking (<i>degrees of comparison</i>)	64
Intensiewe vorme (<i>intensive forms</i>)	68
Vergelykings (<i>similes/comparisons</i>)	70
Hersiening (<i>revision</i>)	71

Hoofstuk 5: Werkwoorde en bywoorde (verbs and adverbs)		Byvoeglike en bywoordelike bysinne (<i>adjectival and adverbial clauses</i>)	120
Begripstoets (comprehension test)	74	Infinitiewe vorm (<i>infinitive form</i>)	122
Werkwoorde (verbs)	77	Sinne (<i>sentences</i>)	124
Hoofwerkwoorde (main verbs)	79	Enklevoudige sinne (<i>simple sentences</i>)	124
Hulpwerkwoorde van tyd, modaliteit en vorm (<i>auxiliary verbs of time, modality and voice</i>)	80	Saamgestelde sinne (<i>complex sentences</i>)	124
Skeibare en onskeibare werkwoorde (separable "phrasal" and inseparable verbs)	81	Veelvoudige sinne (<i>compound sentences</i>)	125
Skeibare werkwoorde (separable or "phrasal" verbs)	81	Soorte sinne (<i>types of sentences</i>)	127
Onskeibare werkwoorde (inseparable verbs)	82	Tye (<i>tenses</i>)	128
Deelwoorde (participles)	83	Ontkenning (<i>negation</i>)	130
Koppelwerkwoorde (copulative verbs)	87	Direkte en indirekte rede (<i>direct and indirect speech</i>)	132
Sinne met die werkwoorde "het" en "is" (<i>sentences with the verbs "het" and "is"</i>)	87	Lydende en bedrywende vorm (<i>passive and active voice</i>)	134
Sinne met die werkwoorde "ken" en "weet" (<i>sentences with the verbs "ken" and "weet"</i>)	88	Hersiening (<i>revision</i>)	136
Tye van werkwoorde (<i>tenses of verbs</i>)	89	Hoofstuk 8: Betekenisleer (semantics)	139
Bywoorde van tyd, wyse en plek (<i>adverbs of time, manner and place</i>)	90	Begripstoets (comprehension test)	139
Hersiening (<i>revision</i>)	91	Letterlike en figuurlike betekenis (<i>literal and figurative meaning</i>)	142
Hoofstuk 6: Ander woordsoorte (other parts of speech)	94	Idiomatiese uitdrukings (<i>idiomatic expressions</i>)	143
Begripstoets (comprehension test)	94	Spreekwoorde (<i>proverbs</i>)	145
Lidwoorde (articles)	97	Antonieme en sinonieme (<i>antonyms and synonyms</i>)	147
Telwoorde (numerals)	98	Homofone en homonieme (<i>homophones and homonyms</i>)	150
Tyd (<i>time</i>)	100	Poliseme (<i>polysemes</i>)	152
Geldeenhede (<i>currencies</i>)	101	Paronieme (<i>paronyms</i>)	153
Weer- en ander simbole (<i>weather symbols and other symbols</i>)	102	Verwarrende woorde (<i>easily confused words</i>)	154
Tussenwerpsels (<i>interjections</i>)	102	Een woord vir 'n omskrywing (<i>one word for a description</i>)	155
Voegwoorde (<i>conjunctions</i>)	104	Leenwoorde (<i>loan words</i>)	156
Voorsetsels (<i>prepositions</i>)	107	Nuutskeppings (<i>neologisms</i>)	157
Hersiening (<i>revision</i>)	109	Sleng en informele taal (<i>slang and colloquial language</i>)	159
Hoofstuk 7: Sinsleer (syntax)	113	Hersiening (<i>revision</i>)	161
Begripstoets (comprehension test)	113	Voorbeeldvraestelle	164
Woordorde: Sv ¹ TOMPv ² l (<i>word order</i>)	115	Vraestel 1: Junie-eksamen	164
Onderwerp, gesegde en voorwerp in sinne (<i>subject, verb and object in sentences</i>)	118	Vraestel 2: November-eksamen	176
Byvoeglike en bywoordelike bepalings (<i>adjectival and adverbial modifiers</i>)	119	Tweetalige woordeleys met woorde wat ons dikwels verkeerd spel	187
		Bibliografie	195

- Vul (*fill in*) die korrekte KLANK **ei**, **ui** of **y** in.
 - Ons pluk moerb_____e (*mulberries*) van die boom.
 - Die r_____er (*heron*) eet goggas in die vl_____ (*swamp*).
 - Iemand wat op perde r_____ (*ride*), is 'n perder_____ter (*equestrian*).
 - Die pad bergop is st_____l (*steep*).
 - My onderw_____ser (*teacher*) verjaar in M_____.
 - Hierdie pen is m_____ne, maar daardie potlood is s_____ne.

Los- en vasskryf van woorde

WORDS WRITTEN AS ONE WORD

- Compound words made up of two or more nouns, such as *strooikussing*, *krieketwedstryd*, *speletjiekontrole*. **Note:** Most compound nouns in English are written as two words.
- Compound words ending in **-kant**, such as *onderkant*, *bokant*.
- Compound words ending in **-toe**, such as *daarnatoe*, *hiernatoe*, EXCEPT *huis toe*, *plaas toe*.
- Compound language names, such as *Standaardaafrikaans*, *SokkerAfrikaans*.
- Compound words made up of **terug-** and a verb, such as *terugbaklei*, *terugslaan*, *teruggaan*.
- Combinations with **-tien**, such as *veertien*, *sestien*, *vyftien*.
- Some adverbial conjunctions with **-eens**, such as *meteens*.
- Nouns and verbs that form compounds, such as *ysskaats*, *fietsry*, *asemskep*.

WORDS WRITTEN AS TWO WORDS

- Nouns with **toe** as the second word, such as *huis toe*, *skool toe*.
- Combinations with numerals, such as *een ton*, *drie miljoen*.
- Adjectives describing nouns, such as *groen appel*, *rooi muur*, *wit huis*.
- Indefinite ordinal numerical adjectives with **veel**, such as *ewe veel*, *te veel*, EXCEPT *soveel*, *netsoveel*.

- Herskryf (*rewrite*) die volgende paragraaf deur die SAMESTELLINGS (*compound nouns*) as **een woord** te skryf.

Drama geeks Yvette en Tyler is verpletter toe die skool hoof aankondig dat die skool se hele kultuur begroting gebruik word vir die opgradering van die krieket klub huis. Desperaat om hulle opvoering van *Romeo and Juliet* te red, oor tuig hulle die skool se sport held en harte breker, Marko Marais, om die rol te vertolk. Hulle plan werk en kaartjies verkoop soos soet koek.

[Verwerk uit *Jou Romeo*.]

d) Pa vra wanneer sy tyd gehad het om uit te gaan.

e) Die kinders sê dat hulle môre by die skool sal wees.

Lydende en bedrywende vorm (*passive and active voice*)

Many things change when a sentence is converted from the active into the passive voice: the word order, pronouns (*voornaamwoorde*) and verbs (*werkwoorde*).

		O <u>v</u>¹ (T + M) by way of S P <u>v</u>²		
ACTIVE VOICE (bedrywende vorm)		PASSIVE VOICE (lydende vorm)		
	v¹	v²	v¹ New passive voice verb	v² Verb is always in past tense
PRESENT TENSE (teenwoordige tyd)	main verb	—	word ... deur	ge- + main verb
PAST TENSE (verlede tyd)	het	main verb	is ... deur	ge- + main verb
FUTURE TENSE (toekomende tyd)	sal	main verb	sal ... deur	ge- + main verb + word

T + M

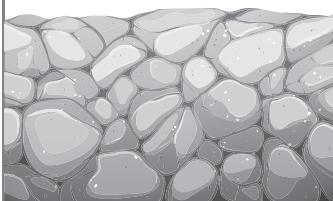
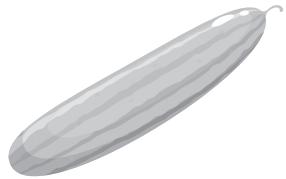
PRESENT TENSE IN THE PASSIVE VOICE	Rewriting the following sentence in the passive voice: Hy skop die bal oor die gras.				
	① Divide the sentence into STOMP.	S v¹ O P Hy / skop / die bal / oor die gras.			
	② Underline the verbs (werkwoorde).	Hy <u>skop</u> die bal oor die gras.			
	③ Indicate the tense (tyd) and write the correct passive voice verb.	Present tense: word ... deur + ge- Hy <u>skop</u> die bal oor die gras.			
	④ Swap the subject (onderwerp) and object (voorwerp).	Present tense: word ... deur + ge- Hy <u>skop</u> <u>die bal</u> oor die gras.			
	⑤ Rewrite the sentence using the passive voice formula.	S <u>v</u>¹ (T + M) by S P <u>v</u>²			
	O v¹ S P v² Die bal (<u>word deur</u>) hom oor die gras <u>geskop</u> .				

Letterlike en figuurlike betekenis (*literal and figurative meaning*)

The **literal meaning** (*letterlike betekenis*) of words describe something that actually happened or that is true, thus showing the denotative or literal meaning.

We use the **figurative meaning** (*figuurlike betekenis*) of words to describe something by using figurative language. These include similes/comparisons (*vergelykings*), metaphors (*metafoor*), personification (*personifikasie*), idiomatic expressions (*idiomatiese uitdrukking*) and proverbs (*spreekwoorde*).

LITERAL MEANING (letterlike betekenis)	FIGURATIVE MEANING (figuurlike betekenis)
Vere is lig.	COMPARISON (<i>vergelyking</i>) <i>Die kuiken is so lig soos 'n veer.</i> → The chick is as light as a feather = the chick is not heavy.
Ons bou 'n muur van klip.	METAPHOR (<i>metafoor</i>) <i>Sy het 'n hart van klip.</i> → Her heart is as cold as stone = the girl is unloving.
Die meisie huil, want sy is hartseer.	PERSONIFICATION (<i>personifikasie</i>) <i>Die wind huil om die huis se hoeke.</i> → The wind is howling around the corners of the house = the wind is given a human attribute to describe the sound.
Sy sit haar voet in die skoen.	IDIOMATIC EXPRESSION (<i>idiomatiese uitdrukking</i>) <i>Hy het met die verkeerde voet uit die bed geklim.</i> → He got up on the wrong side of the bed = the man is feeling upset.
Die komkommer voel koel.	INTENSIVE FORM OR COMPARISON (<i>intensieve vorm of vergelyking</i>) <ul style="list-style-type: none"> • <i>komkommerkoel</i> • <i>so koel soos 'n komkommer</i> → as cool as a cucumber

1. Verduidelik waarom ons vir die volgende grappie kan lag deur die LETTERLIKE en FIGUURLIKE BETEKENIS van die uitdrukking (*expression*) "sy blaf is erger as sy byt" te gee.

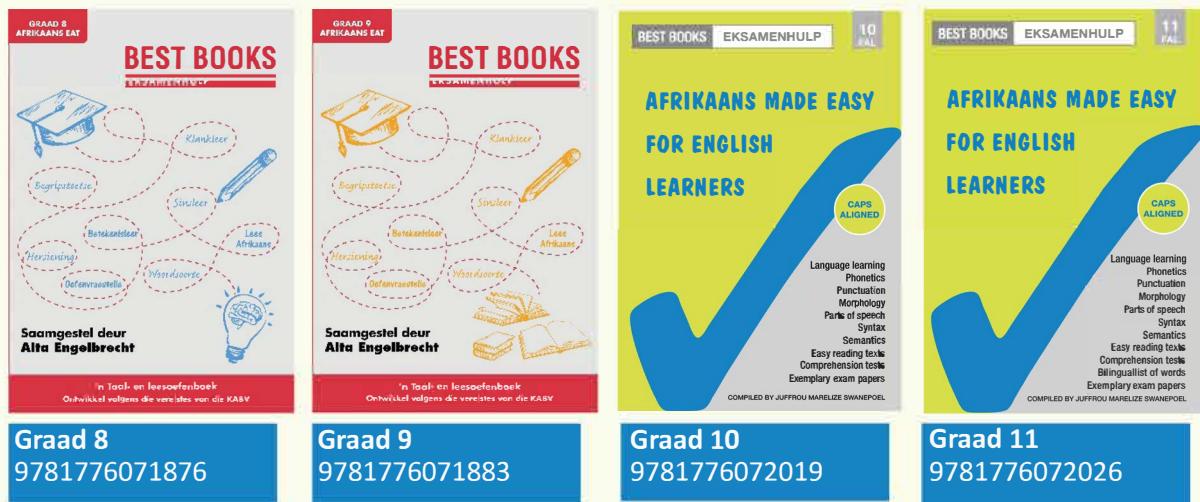
Wat het die mense gesê van die hond wat aan knoffel verslaaf was?
"Sy blaf is erger as sy byt."

[Uit *Huisgenoot*]

Die Best Books Eksamenoefenboek vir Graad 8–12 Afrikaans Eerste Addisionele Taal bestaan uit vyf gebruikersvriendelike oefenboeke wat leerders sal help om hul taal- en leesvaardighede op 'n interaktiewe manier te oefen en te verbeter. Die boeke, wat saamgestel is volgens die vereistes van die KABV vir elke graad, is gesik vir gebruik in die klaskamer of tuis. Hierdie reeks oefenboeke is saamgestel volgens die nuutste Afrikaanse woordelys en spelreëls.

Die taal- en leesoefenboeke

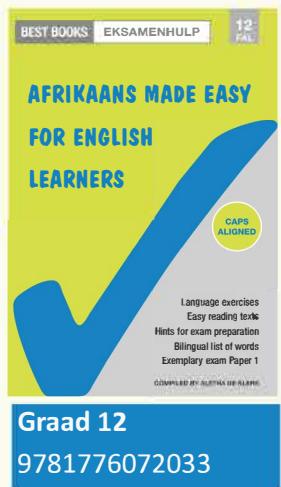
- dek die belangrikste taalstrukture en -konvensies, waaronder klankleer, woordvorming, woordsoorte en sins- en betekenisleer.
- is saamgestel volgens die nuutste Afrikaanse woordelys en spelreëls.
- is geskryf in taal wat leerders sal verstaan, met Engelse vertalings van begrippe en verduidelikings en toeganklike opsommings met voorbeelde.
- bestaan uit agt hoofstukke met taaloefeninge en twee begripstoetse per hoofstuk.
- bied 'n verskeidenheid teksttipes soos wat die leerder dit in eksamens kan verwag.
- bevat tweetalige woordelyste.
- sluit oefenvraestelle vir toets- en eksamenvoorbereiding in.
- bied plek vir antwoorde, vir maklike hersiening en verwysing.

Die Best Books Eksamenoefenboek vir Graad 12 Eerste Addisionele Taal bevat 'n wye verskeidenheid taaloefeninge om leerders met eksamenvoorbereiding te help. Daar is waardevolle wenke en praktiese idees met voorbeelde vir die skryf van verskillende tipes skryfstukke. Die taaloefeninge en wenke sal die worstelende én die vooruitstrewende leerder help om beter te vaar in die eksamen.

Die eksamenoefenboek

- bevat taaloefeninge gebaseer op 'n verskeidenheid teksttipes.
- is saamgestel volgens die nuutste Afrikaanse woordelys en spelreëls.
- bevat wenke met voorbeelde ter voorbereiding van toetse en eksamens.
- sluit 'n konsepvraestel elk vir Vraestelle 1 en 3 in.
- bied plek vir antwoorde, vir maklike hersiening en verwysing.

Kontak Best Books:

Skole – Shamala Stoffels: shamala.stoffels@nb.co.zaa | (021) 406 3033

Henk Viljoen: henk.viljoen@nb.co.za | (012) 431 7460 of Elana Bredell: elana.bredell@nb.co.za | (021) 406 3033